

ESPON

Co-funded by
the European Union
Interreg

PS ESPON 2030

**Přidaná hodnota politiky soudržnosti
pro metropolitní oblasti a regiony v České republice**

Praha, 26. 9. 2023

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

UUR

EUROCENTRUM
PRAHA

ESPON v kostce

ESPON je program financovaný z fondů EU, který poskytuje kvalitní odborné znalosti orgánům veřejné správy odpovědným za tvorbu územních politik.

ESPON

ESPON je program financovaný EU, který propojuje výzkum s politikami. Poskytuje územní analýzy, data a mapy pro:

tvorbu politik EU, a zejména pro politiku soudržnosti, prostřednictvím poskytnutých faktů a důkazů.

orgány veřejné správy při srovnávání jejich regionu nebo města, identifikaci nových výzev a potenciálů a tvorbě strategií územního rozvoje a řízení specifických území.

Veškerý obsah programu je veřejně dostupný na webových stránkách www.espon.eu

Dosah výzkumu ESPON

- ➔ Přímý vliv na politické debaty na úrovni EU, na národní, regionální a místní úrovni.
- ➔ Inspirace počátečních politických dialogů a podněty k reformám politik.
- ➔ Vyšší efektivita klíčových politik EU, jako je politika soudržnosti a podpora implementace Územní agendy EU 2030.
- ➔ Podpora priorit předsednictví EU pomocí výzkumu šitého na míru.
- ➔ Pomoc občanům/politikům pochopit, jak si jejich místo (město/region/oblast) vede ve srovnání s jinými evropskými místy.

Tým ESPON

Programu ESPON se účastní a spolufinancuje jej 27 členských států EU a 4 partnerské státy (ISL, LIE, NOR, CHE).

Jako každý program financovaný EU je i program ESPON řízen řídicím orgánem - lucemburským Ministerstvem energetiky a územního plánování.

Program realizuje ESÚS ESPON, tj. Evropské seskupení pro územní spolupráci (LUX a 3 belgické regiony - Vlámsko, Valonsko a hlavní město Brusel).

Orgány ESPON

Monitorovací výbor

Zajišťuje kontrolu fungování programu.

Řídicí výbor

Zodpovídá za efektivní správu a implementaci programu.

ESÚS ESPON

Zodpovídá za realizaci hlavních aktivit programu.

Národní kontaktní místo ESPON

Evropská síť národních organizací podporujících program ESPON na národní úrovni.

Financování ESPON

Celkový rozpočet programu ESPON na programové období 2021-2027 činí 60 milionů EUR, z čehož příspěvek EU činí 80 % (48 milionů EUR) a příspěvek 27 členských států 20 % (12 milionů EUR).

Kromě toho program ESPON 2030 získává podporu ve výši 1,685 milionů EUR od 4 partnerských států (Island, Lichtenštejnsko, Norsko, Švýcarsko).

Hlavní činnost ESPON

ESPON vytváří důkazy a znalosti.

Tvorba studií na základě potřeb evropských orgánů veřejné správy na všech úrovních. Stakeholderem programu ESPON se může stát každý místní, regionální nebo národní orgán i instituce EU, který se může obrátit na program s požadavky na podporu politických (územních) strategií.

Studie programu jsou územně zaměřené, což znamená, že analýzy jsou přizpůsobeny specifikům a potřebám lidí a míst.

V rámci programu ESPON 2030 jsou studie a aktivity programu seskupeny do tzv. tematických akčních plánů (TAP).

Tematické akční plány

Schválené priority - aktivity zahájené v roce 2022

**Klimaticky
neutrální
území**

**Správa
nových
geografických
oblastí**

**Místa
odolná
vůči krizím**

**Perspektiva
pro všechny lidi
a místa**

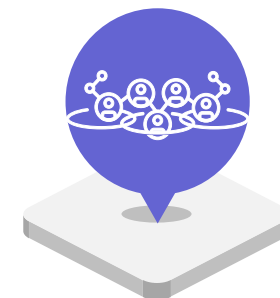
Vybrané priority - budou navrhovány od roku 2023

**Život, práce
a cestování
přes hranice**

**Chytrá
konektivita**

**Evropská
území v
globálních
interakcích**

**Adaptace na
dopady
klimatických
změn**

Celkový počet: 10 (aktuálně 8)

Časový rozsah: po schválení až do konce programového období

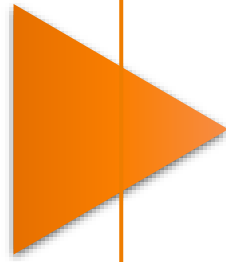
Geografický rozsah: všechny územní úrovně v celé oblasti programu ESPON (+ sousední země EU)

Služby ESPON

- ➔ 1. Evropské výzkumné projekty
- ➔ 2. Cílené analýzy
- ➔ 3. Služby na vyžádání

1. Evropské výzkumné projekty

Zaměření: klíčové výzvy/priority evropského rozvoje

Metodologie: Použití replikační kvantitativní metodologie a srovnatelných územních údajů pokrývajících celý prostor ESPON.

Očekávané výsledky: srovnávací podklady pro rozvoj všech typů území (regionů, měst, FUA, oblastí s geografickými specifiky...) založené na analýze střednědobých a dlouhodobých evropských územních trendů, potenciálů a výzev.

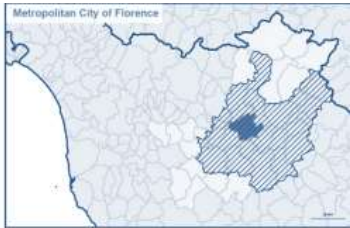
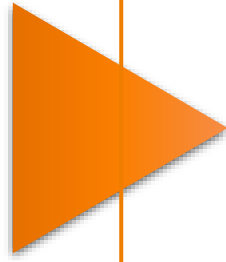
Zapojení stakeholderů: spolupráce s mezinárodními organizacemi (např. institucemi a sítěmi EU) a národními/regionálními/místními stakeholdery (v případě případových studií) s cílem definovat politické otázky, zajistit metodologickou spolehlivost a začlenit výsledky do politických procesů.

1. Evropské výzkumné projekty

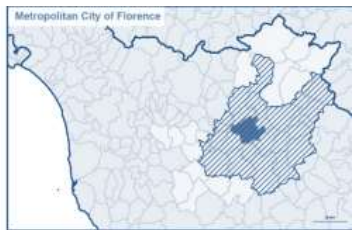
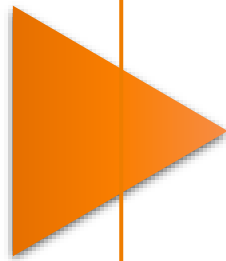

1. Evropské výzkumné projekty

- ➔ System výběrových řízení – celoevropská soutěž
- ➔ Měkké projekty neinvestičního charakteru
- ➔ Vhodní žadatelé – veřejné, veřejnoprávní i soukromé subjekty
- ➔ Trvání projektu 18-24 měsíců
- ➔ Princip vedoucího partnera – partnerská smlouva, počet partnerů není stanoven
- ➔ 100 % finančních prostředků na projekt, zpětné proplácení nákladů na základě zpráv o pokroku v různých fázích projektu

1. Evropské výzkumné projekty

Poskytování produktů a služeb na podporu aktivit programu ESPON v oblasti předávání znalostí

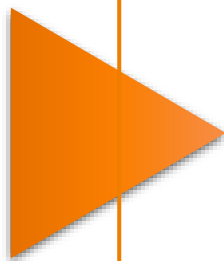
- Rámcová smlouva na služby typu publikace, grafický design, grafické služby, překlady, tisk, tvorba videí ...
- Rozpočet: 1 000 000 EUR (bez DPH)
- Předkládání návrhů do 16. 10. 2023 v 10:00 hod.

Determinanty a příležitosti pro socioekonomický a územní rozvoj v karpatském regionu (KARPAT)

- Územní analýza pro řešení výzev Karpatské oblasti a činností Karpatské úmluvy
- Rozpočet: 250 000 EUR (bez DPH)
- Předkládání návrhů do 13. 11. 2023 v 11:00 hod

2. Cílené analýzy

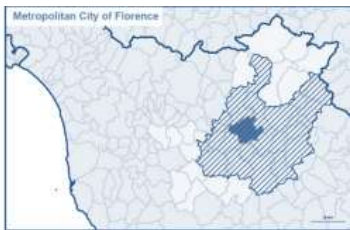

Zaměření: specifické politické procesy vedené makroregionálními / národními / regionálními / místními stakeholdery v oblasti programu ESPON.

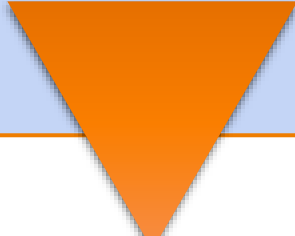
Metodika: tradiční nebo založená na prognózách, může obsahovat nové evropské územní důkazy.

Očekávané výsledky: převádění evropských územních poznatků do konkrétního politického kontextu rozvoje všech typů území.

Zapojení stakeholderů: spolupráce s národními/regionálními/místními stakeholdery při definování politických otázek a/nebo rozvojových scénářů, výběru případových studií a začlenění výsledků do politických procesů.

2. Cílené analýzy

Orientační doba trvání (fáze 1-5): 18 – 24 měsíců (v závislosti na tematickém rozsahu nebo zeměpisném pokrytí)

2. Cílené analýzy

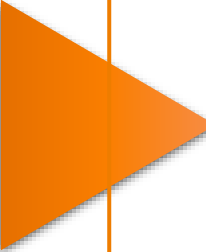
Návrh témata cílené analýzy

- vyhlášována 2 kola pro předkládání návrhů/rok,
- uzávěrka pro každé kolo, neblížší: 29. 3. 2024
návrhy předkládají stakeholdeři prostřednictvím elektronického formuláře:
 - popis projektu a výzkumných otázek
 - 3 základní parametry (specifický územní kontext a politické potřeby, návaznost na TAP, širší evropská perspektiva)
 - využití výsledků při tvorbě politiky, přenositelnost výsledků do jiných zemí,
 - proveditelnost (metodologie, indikátory, dostupnost dat)
- **návrhy po předložení hodnoceny a do cca 1 měsíce od uzávěrky vybrány 4 návrhy (nově 8 návrhů ?);**
 - návrh odmítnut (možnost zapracovat připomínky a předložit návrh v novém kole za cca 6 měsíců)
 - návrh schválen

Realizace cílené analýzy

- vedoucí stakeholder podepíše smlouvu s ESÚS (Stakeholder Cooperation Agreement), ostatní stakeholdeři se zaváží ke spolupráci (Letter of commitment)
- ESÚS společně se stakeholdery vypracuje zadávací podmínky pro výběrové řízení na dodavatele/zpracovatele cílené analýzy
- **ESÚS vyhlásí výběrové řízení na realizaci cílené analýzy**
 - hodnocení nabídek
 - podpis smlouvy s dodavatelem/zpracovatelem cílené analýzy
- **zahájení realizace projektu (15 měsíců)**
- **aktivní zapojení stakeholderů po celou dobu projektu**
 - připomínkování zpráv o pokroku, případových studií a závěrečné zprávy,
 - účast na seminářích (cestovné na vlastní náklady)
 - přínos - výstupy z cílené analýzy zdarma
- **po ukončení projektu ESÚS požaduje zpětnou vazbu o využití výsledků projektu v procesu politiky**

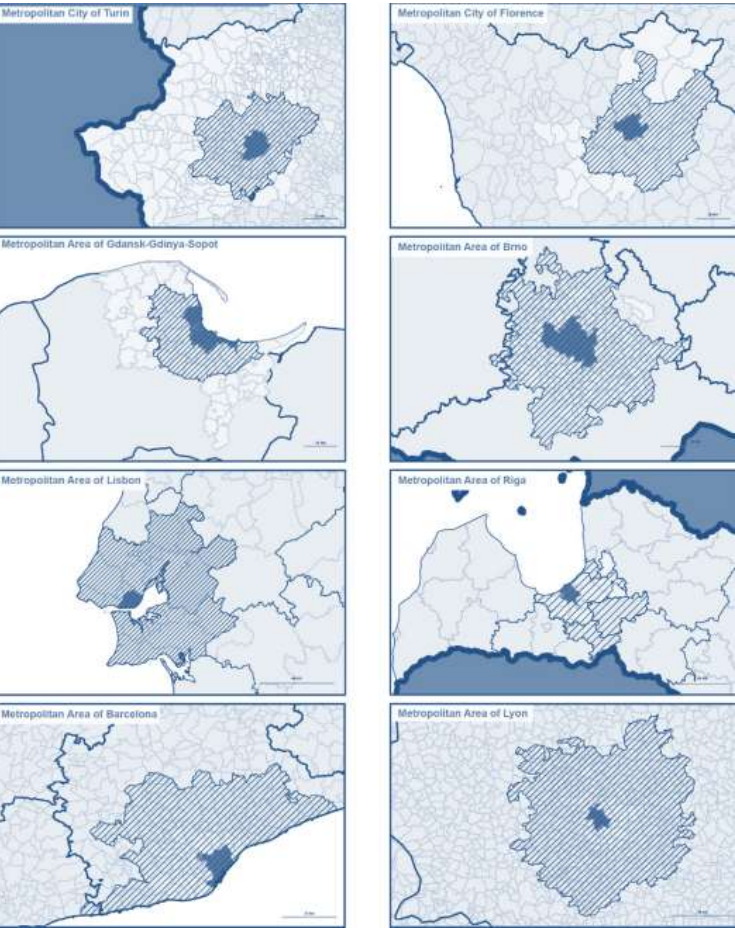
2. Cílené analýzy

Documents

- [2023 04 06 - TA application form.docx](#) (MS-Word Document | 88KB) PREVIEW
- [Stakeholder_Cooperation_Agreement_ESPON 2030.doc](#) (MS-Word Document | 174KB) PREVIEW
- [Letter_commitment_ESPON 2030.docx](#) (MS-Word Document | 29KB) PREVIEW
- [2023 04 05 - TA SH guidance.pdf](#) (Acrobat Document | 563KB) PREVIEW

- [TAP Places Resilient to Crises.pdf](#) (Acrobat Document | 613KB) PREVIEW
- [TAP Perspective for all people and places.pdf](#) (Acrobat Document | 910KB) PREVIEW
- [TAP Governance of new geographies.pdf](#) (Acrobat Document | 628KB) PREVIEW
- [TAP Climate Neutral Territories.pdf](#) (Acrobat Document | 613KB) PREVIEW
- [2023 04 05 - TA FAQs.pdf](#) (Acrobat Document | 132KB) PREVIEW

Stakeholder Cooperation Agreement for the implementation of the Targeted Analysis # 000X, Project 0000 of the ESPON EGTC

Single beneficiary of the ESPON 2030 Programme

Preamble

Partnership and cooperation are the key principles during the implementation of Targeted Analysis and are prerequisites for ensuring useful results and meeting stakeholders' original demand.

In submitting letters of commitment from all participating stakeholder institutions as part of the proposal for a Targeted Analysis, stakeholders have already communicated their commitment to proactively engage in the entire implementation process at own costs, and give continuous feedback to intermediate, draft final and final results.

This Stakeholder Cooperation Agreement establishes the legal framework for the cooperation between the ESPON (European Grouping of Territorial Cooperation) hereinafter "ESPON (EGTC)" and the Lead Stakeholder for the implementation of this type of actions.

The following agreement shall be made between

ESPON (EGTC)
 17, avenue John F. Kennedy
 L 1055 Luxembourg

Single Beneficiary of the ESPON 2030 Programme: 020211C188P0046, hereinafter referred to as "ESPON (EGTC)"

and

Institution of Lead Stakeholder
 with its office at **address of the Lead Stakeholder**

Letter of commitment

This is a template which must be completed by each project stakeholder listed in the application form, printed on official letter paper of the stakeholder's institution and returned to the ESPON (EGTC) together with the application form for the stakeholder project!

Title of the stakeholder proposal

Given in accordance to the application form, under the

In the event of approval of the above-mentioned stakeholder proposal by the ESPON (EGTC), we

(Name of stakeholder institution/organization)

bind as lead stakeholder/participating stakeholder number ____ in the application form hereby commit ourselves to:

- Contributing to setting up the Targeted Analysis as described in the application form by helping to draft the Terms of Reference and by participating, through providing guidance, in the evaluation of tenders required for its implementation;
- Fully participating in the partnership by engaging in the entire implementation process at own costs, and giving continuous feedback to the initiator, the intermediate and the final drafts, as well as to the final results, and to proactively engaging in all required activities.

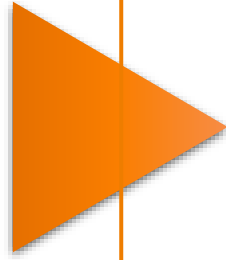
Signature

Date

Printed name of signatory

(Name/Title of the stakeholder institution/organization)

2. Cílené analýzy

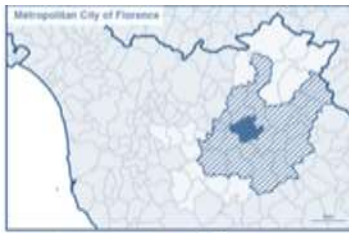
Zavádění politik čisté energetické transformace ve střední Evropě do praxe (CleanEnergy4C)

- Územní analýza možností nadnárodní spolupráce k zapojení se do procesu energetické transformace; sběr dat – připravenost místních a regionálních autorit na dosažení klimatické neutrality
- Rozpočet: 270 000 EUR (bez DPH)
- Předkládání návrhů do 13. 10. 2023 v 10:00 hod

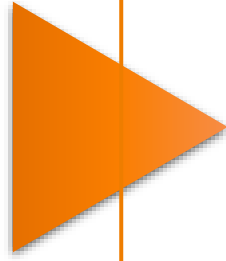

Inovativní plánování ve zmenšujících se společnostech (RURALPLAN)

- Územní analýza strategického plánování pro zmenšující se venkovské oblasti se zaměřením na Norsko, Švédsko a Švýcarsko
- Rozpočet: 250 000 EUR (bez DPH)
- Předkládání návrhů do 13. 10. 2023 v 11:00 hod

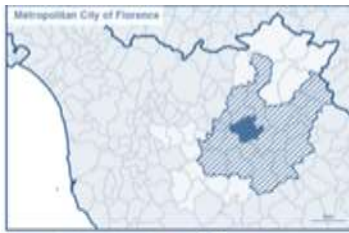

2. Cílené analýzy

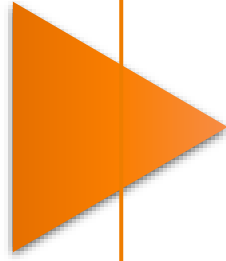

Přechodová území v alpském regionu (InTerAlp)

- Územní analýza vzájemných vztahů a toků mezi vnitřní oblastí Alp a metropolitní předalpskou nížinou
- Rozpočet: **250 000 EUR** (bez DPH)
- Předkládání návrhů do **16. 10. 2023 v 11:00 hod**

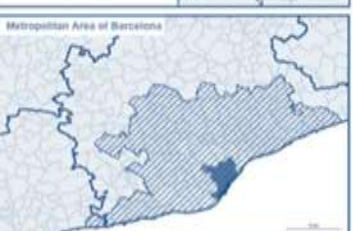
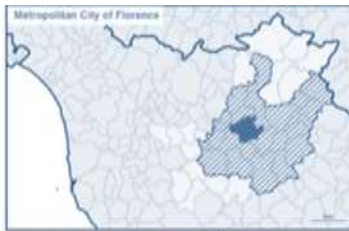

2. Cílené analýzy

Plánované výzvy - vyhlášení leden/únor 2024

- ➔ Zlepšení připravenosti místních zprostředkujících orgánů na krize a územní odolnost (ResiLIAnce)
 - Návrh předložila European Confederation of Local Intermediate Authorities – CEPLI (FR) v konsorciu s ES, RO, IT, D, PL
- ➔ Zranitelnost, odolnost a obnova životního prostředí (VREPO)
 - Návrh předložil European Council of Spatial Planners (BE) v konsorciu s NL, MT, LT, FR
- ➔ Směry rozvoje Atlantického makroregionu (AtlanticMRS)
 - Návrh předložila Atlantic Arc Commission (EU) v konsorciu s ES, PT, FR
- ➔ Výzvy na severovýchodních vnějších hranicích EU (CHANEBO)
 - Návrh předložil Regional Council of South Karelia (FI) v konsorciu s EE, LV, LT

3. Služby na vyžádání

Nové důkazy / produkce dat v rámci TAP

Územní studie na vyžádání

- alespoň jedna studie za každý stát, na žádost člena MV;
- orientační doba trvání : 6 - 12 měsíců;
- nižší rozpočet a přímé zadání;
- propojení národního/regionálního politického kontextu, výzkumných kompetencí země a evropské perspektivy;
- může se zaměřit na všechny územní úrovně a/nebo zapojit celostátní/regionální/místní stakeholdery.

Využití již existujících dat přizpůsobených potřebám konkrétních stakeholderů

Přehled územně analytických podkladů

- iniciativa zdola ze všech úrovní stakeholderů;
- orientační doba trvání: 3 – 6 měsíců;
- nižší rozpočet a přímé zadání zakázky nebo interní zadání v rámci ESÚS;
- výsledkem je policy brief; poziční dokument/ odborný dokument s průřezovými politickými tématy; stručný přehled výsledků projektů za stát.

Formy výstupů ESPON

V závislosti na zamýšleném použití jsou výsledky výzkumu ESPON v různých formátech.

Studijní zprávy

ucelená prezentace výsledků výzkumu

Publikace

závěry výzkumu prostřednictvím např. zpráv, atlasů atd.

Interaktivní mapy a informační panely

pro znázornění hlavních výsledků výzkumu

Otevřené datové sady

dostupné pro všechny ke stažení a použití

Mapy s příběhy (Storymaps)

delší, ale snadno čitelné články obohacené o interaktivní mapy, přehledy a vizualizace z portálu ESPON.

Blogy - příspěvky

krátké, jednoduché články na určité téma

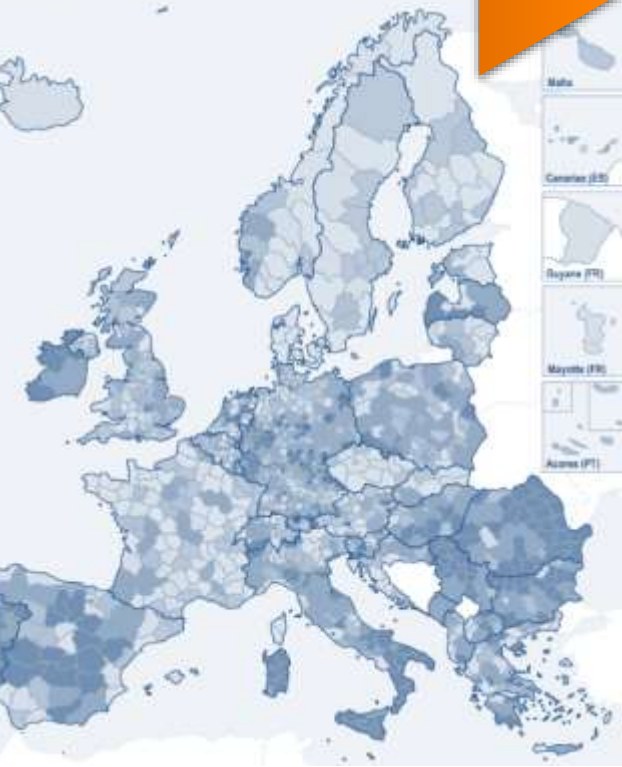

Podcasty a videa

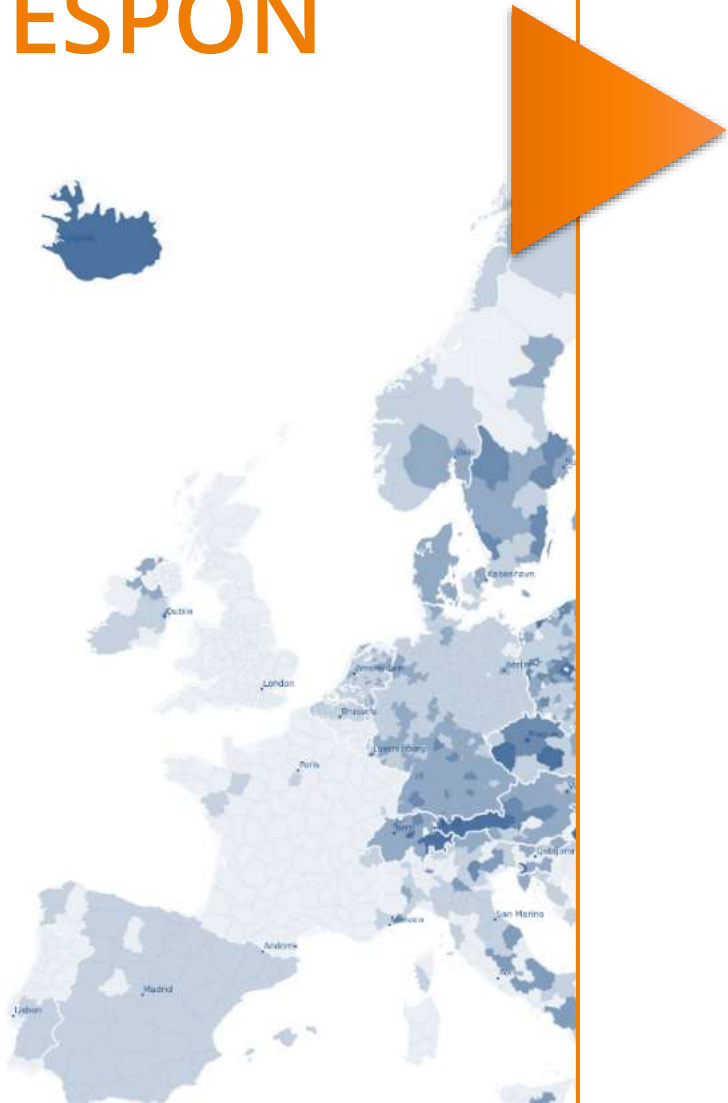

Časopis TerritoriALL

články, kde se prezentují názory politiků a vědců. Vychází vždy v návaznosti na konferenci ESPON

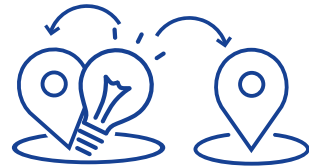
Formy výstupů ESPON

ESPON pravidelně pořádá akce, jejichž cílem je předat nashromážděné znalosti a usnadnit interakci a networking/navazování kontaktů.

Semináře ESPON - ve spolupráci s probíhajícím předsednictvím Rady EU a se zaměřením na jeho tematické priority.

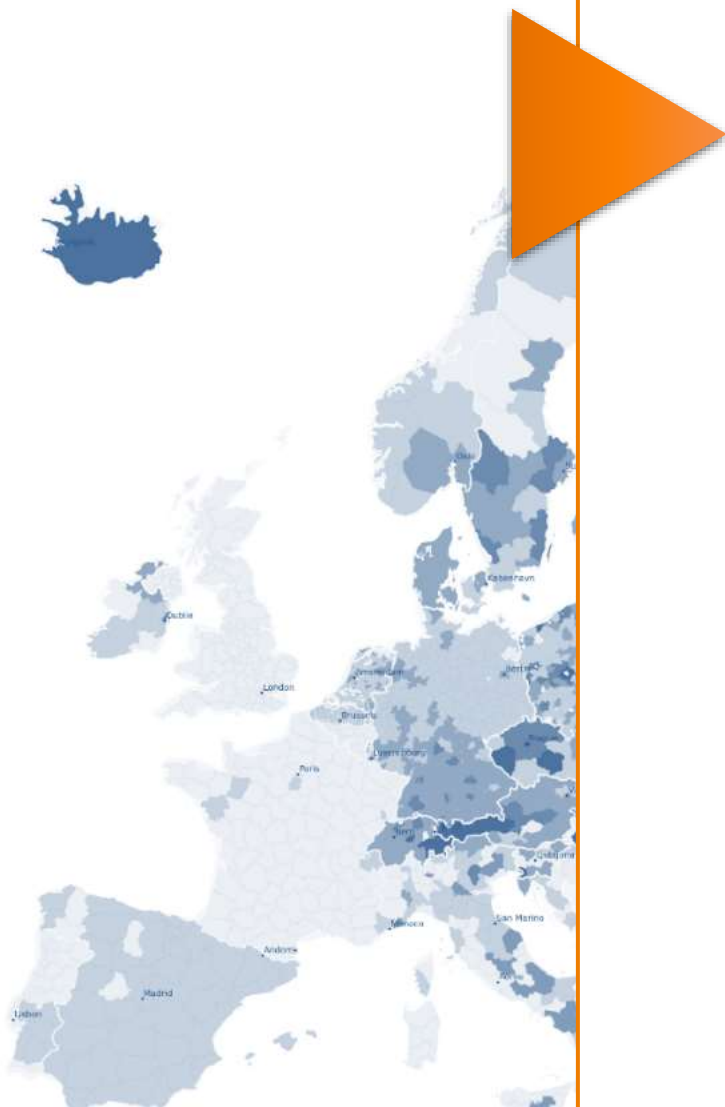

Akce ESPON zaměřené na vytváření sítí a politické strategie - s cílem usnadnit výměnu zkušeností, sdílení znalostí a diskuse o výsledcích studií programu.

Školení ESPON, např. na podporu používání webových aplikací ESPON, politických nástrojů a specifických metodologií.

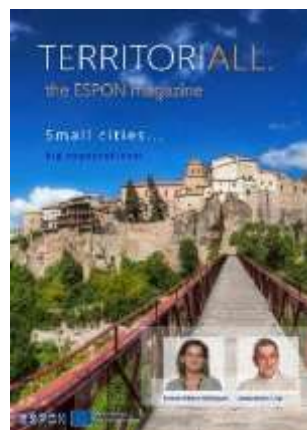
Akce

Malá a středně velká města jako pohony udržitelného rozvoje
a spolupráce mezi městem a venkovem

Cuenca, Španělsko, 15. – 16. 11. 2023

Publikace

Cílové skupiny ESPON

Z výsledků programu těží především **místní, regionální a státní orgány**. Mohou si vyžádat služby programu a získat na míru šité studie, které zahrnují srovnávací analýzy, analýzy případů a politické pokyny k tématům, která je zajímají.

Přínosy ESPON:

- participace v cílených analýzách a službách na vyžádání
- využití územních studií, analýz a politických doporučení pro správná politická rozhodnutí
- využití datových sad, ukazatelů a map
- využití případových studií (srovnání se s jinou oblastí, čerpání zkušeností)
- čerpání informací z příruček ESPON a časopisu TerritoriALL
- využití analýz územního dopadu ESPON (TIA) a jiných nástrojů ESPON
- účast na odborném peer learning workshopu
- navázání nových kontaktů díky akcím ESPON

ESPON je jedinečným zdrojem informací pro **vědce, výzkumníky a studenty**. Výstupy programu jsou často citovány ve vědeckých publikacích. Současně má mnoho evropských univerzit a výzkumných center uzavřenou smlouvu s programem ESPON na zpracování studií.

Přínosy ESPON:

- participace na realizaci projektů ESPON
- využití studií, využití datových sad a ukazatelů
- účast na stážích pro studenty
- navázání nových kontaktů díky akcím ESPON

Cílové skupiny ESPON

Vzhledem k tomu, že obsah programu je volně přístupný a stažitelný pro kohokoli, má z práce programu prospěch i **soukromý sektor**. Poradenské firmy, malé a střední podniky, dokonce i průmyslová odvětví mohou využívat publikace ESPON k lepšímu umístění na určitých trzích a/nebo k úpravě svých produktů a služeb.

ESPON je také skvělým zdrojem pro **novináře**. Poskytuje jim důkazy a údaje, které podporují jejich články, a spojuje je s rozsáhlým okruhem odborníků a stakeholderů.

Přínosy ESPON:

- využití analýz a dat zpracovaných odborníky
- důvěryhodnost a odbornost informací ESPON (ne dezinformace)
- využití map
- inspirace pro budoucí zpracování článků
- navázání kontaktů s odborníky

ESPON může být užitečný pro každého **aktivního občana**, který má zájem pochopit, jak si vede jeho město/region, získat přehled o hlavních územních trendech v Evropě nebo si jednoduše prohlédnout interaktivní mapy a vizualizace.

Přínosy ESPON:

- možnost srovnání se s jiným městem/regionem/zemí
- využití případových studií řešících obdobné problémy
- čerpání informací (sociální sítě, časopis TerritoriALL, podcasty, videa)

Kontakty

Řídicí jednotka ESPON:
<https://www.espon.eu/contact>
<https://www.espon.eu/contact/espon-egtc>

Národní koordinátor
Ministerstvo pro místní rozvoj
Mgr. Milada Hroňková
Milada.Hronkova@mmr.cz
www.dotaceeu.cz

Národní kontaktní místo ESPON
Ústav územního rozvoje
Ing. Elena Fedrová
fedrova@uur.cz
www.uur.cz

mailing list - veškeré aktuální informace, nové kontakty na požádání, hledání partnerů